
Nyt om

ARBEJDERMUSEET

& ARBEJDERBEVÆGELSENS BIBLIOTEK OG ARKIV

april-september

2013 nr. 2

UDSENDT AF ARBEJDERMUSEETS VENNER

Forsidefoto: Ud på eventyr – fra ferielovens vedtagelse i 1938 havde danske lønarbejdere ret til 2 ugers ferie om året. Og da bilen blev hvermandseje fra 1960'erne og frem, blev mange feriedage brugt i grøftkanten. (Foto: Privateje.) Læs mere om den kommende ferieudstilling side 6-8.

SÆRUDSTILLINGER I 2013:

MODSPIL
Hans Tichas kritiske kunst
før og efter murens fald
9. februar - 12. maj 2013

FERIE - FERIE - FERIE
Slap nu af, du har fri
22. juni - 30. december 2013

ÅBNINGSTIDER:

Museet: Alle dage kl. 10.00-16.00. Lukkedage: 1/1 + 24-26/12 + 31/12. Tlf. 33 93 25 75.

E-post: arbejdernuseet@arbejdernuseet.dk - **Hjemmeside:** www.arbejdernuseet.dk

Omvisninger på museet bestilles on-line på www.arbejdernuseet.dk.

Evt. vejledning på tlf. 33 48 03 30 (tirsdag - torsdag kl. 13.00-15.45).

Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv: Besøgsadresse Hørsvinget 5, 2630 Tåstrup
Henvendelse kan ske til aba@arbejdernuseet.dk.

Vejledning: Tlf. 35 36 15 22, mandag-fredag kl. 10-12

Café & Ølhallen "1892"

Alle dage 11.00-17.00, køkkenet åbner 11.30 og lukker 15.30.

Tlf.: 33 33 00 18 - **E-post:** cafeogolhalle@arbejdernuseet.dk

FORTSAT FREMGANG

Der lød optimistiske toner om både Arbejdernuseet og Arbejdernuseets Venner ved venneforeningens generalforsamling den 24. februar.

Museets direktør kunne melde om stor fremgang i besøgstallet med ca. 107.000 gæster i 2012 og desuden berette om flere spændende projekter, som museets flittige medarbejdere er involverede i.

Venneforeningens formand kunne atter melde om fremgang i medlemstallet, som nu nærmer sig det foreløbige mål om 1.000 medlemmer, som foreningen har arbejdet for de forløbne år.

Samtidig har aktivitetsniveauet det forløbne år nået et yderligere højt stadi - bl.a. med de vellykkede søndags-matinee i museets festsal, som fortsætter i det nye år.

Der er således - midt i en økonomisk krisetid - trods alt grund til optimisme for virksomheden på museet og i venneforeningen også fremover.

På gensyn i museet og ved de kommende medlemsarrangementer.

*Med forårshilsen
Bestyrelsen*

Nyt om Arbejdernuseet udgives af Arbejdernuseets Venner. **Redaktion:** Louise Karlskov Skyggebjerg, Hanne Abildgaard, Henning Grelle, Margit Bech Larsen, Helle Leilund, Linda Nørgaard Andersen, Kirsten Nøhr Christiansen, Bendt Thuesen og Preben Sørensen (ansvarshavende redaktør). **Lay-out og tryk:** Ihle Grafisk Produktion, Broager. **Oplag:** 4.000 eksemplarer. Bladet udkommer d. 5/1, 15/4 og 15/9 med deadline 1 måned før. **Redaktionens adresse:** Redaktør Preben Sørensen, Sundgade 3, 6400 Sønderborg, tlf. 33 91 85 10. E-mailadresse: prebensorensen@bbsyd.dk
ISSN nr. 0907-0753.

Arbejdermuseet – nu uden stilladser!

Af Louise Karlskov Skyggebjerg

Efter at have været pakket ind i stilladser i årevis, nærmer den omfattende restaurering af Arbejdermuseet sig langt om længe sin afslutning.

Den nyrestaurerede facade skinner om kap med forårsolen, og vi håber, at mange mennesker vil benytte sommeren til at kigge forbi og f.eks. opleve eller genopleve den populære udendørs del af Børnenes Arbejdermuseum med det lille lokum i baggården.

Lokummet er netop genopført efter i en periode at have måttet vige pladsen, bl.a. for kloakarbejder, der skal forhindre fremtidige oversvømmelser som den, der lukkede restaurant Café & Øl-Halle ”1892” et halvt år i 2011.

Umiddelbart før sommerferien afløses særudstillingen ”Modspil. Hans Tichas kritiske kunst før og efter murens fald” af udstillingen ”Ferie, ferie, ferie. Slap nu af, du har fri”, der begynder allerede i gården, hvor man kan lægge vejen forbi en campingvogn af ældre dato og fortælle sin helt egen feriehistorie.

Udstillingen, der vises i anledning af ferielovens 75 års jubilæum, tematiserer på forskellig vis forholdet mellem ferie og arbejde og fortæller bl.a. om ferieborn, der blev sendt på landet for at få frisk luft og sul på kroppen, husmødre, der tog ekstra arbejde for at spare op til ferien og folk, der bruger ferien på gør-det-selv-arbejde.

Udstillingen tager os også med gennem forskellige populære ferieformer som teltferie, charterferie og sommerhusferie.

I begyndelsen af 2013 udkom bogen ”Komintern og de dansk-sovjetiske relationer”. Den følges til sommer op ad udgivelsen af en tilhørende kildesamling.

Spændende projekter

I det hele taget er 2013 også et år, hvor der arbejdes med en række spændende, men endnu ikke umiddelbart så synlige projekter, bag kulisserne.

Der er f.eks. blevet forsket både i barbermaleren John Christensen, i det gode liv i almene boliger og i dansk industriel produktion

i Kina, og senere på året skal der arbejdes videre med planerne for videreudvikling af de permanente udstillinger i Rømersgade og indretningen af studie- og inspirationsrum, der skal gøre arkiv- og bibliotekssamlingerne lettere tilgængelige.

Få nyhedsbreve

Arbejdermuseet & ABA satser i højere og højere grad på events. En række kommende events omtales andetsteds i bladet, men da der på det område ofte er relativt kort fra tanke til handling, vil vi opfordre læserne til at følge med på www.arbejdermuseet.dk og meget gerne tilmelde sig det elektroniske nyhedsbrev samme steds, hvis I vil være sikre på at nå at høre om alle kommende events.

Ud over sommeropera, kulturnat og juletræsfest vil efteråret bl.a. byde på foredrag og ferieaktiviteter for børn, mens der på læsesalen i Tåstrup vil blive eksperimenteret med aftenåbent.

Måtte skjule sine værker bag lukkede gardiner

Tysk kunstner om forholdene for kunstnerne i DDR - tiden

Hans Ticha sammen med udstillingens arrangør, museumsinspektør Susanne Aasted Gottlieb.

-Megen naturalistisk kunst var tilladt og efterspurgt i Østtyskland i DDR - tiden, men man skulle helst ikke falde uden for dén grænse. Jeg måtte skjule mine værker bag lukkede gardiner, og mange af dem kan ses her på udstillingen - nogle af dem for 1. gang - fortalte maleren *Hans Ticha* ved åbningen i Arbejdersmuseets festsal den 8. februar, af en række af hans værker i særudstillingslokalerne.

Af Thichas indlæg, der blev oversat af galleriejeejeren *Heike Arnt*, fremgik det endvidere, at han allerede i 1976 havde sin første udstilling i Berlin med temaet

var oprørt over på grund af værkernes ironiske distance til magthaverne.

Han blev de følgende år mere og mere politisk i sine kunstneriske motiver, der viste magtens apparat overfor menneskene, og han skildrede i sit indlæg ved udstillingsåbningen de vanskelige vilkår, som kunstnerne måtte arbejde under indtil muren faldt.

Han flyttede umiddelbart efter murens fald til Vesttyskland, men Tichas samfundskritik er ikke blevet mindre bidsk, når han fælder

”Sport i magtens tjeneste”, som DDR’s sportsforbund

Louise Karlskov Skyggebjerg i samtale med Hans Ticha, der hører blandt de vigtigste nulevende tyske kunstnere, der har oplevet og beskrevet de sidste 50 år af Tysklands dagligdag og historie.

dom over det vestlige samfund, som det også fremgår af udstillingen, der er hans første museumsudstilling i Danmark. Det er netop især hans systemkritiske værker fra 1980'erne og 1990'erne, som præsenteres ved denne lejlighed.

Også skildre samfundsudviklingen

Museets direktør, *Louise Karlskov Skyggebjerg*, omtalte i sin velkomst Tichas baggrund og understregede, at det er vigtigt for Arbejdermuseet ikke blot at vise god kunst, men også gennem kunsten at vise hvordan samfundet har udviklet sig nationalt og internationalt.

Hun takkede Galleri Heike Arnt for introduktionen til - og samarbejdet om udstillingen samt takkede Goethe-Institutet i København for

Hans Ticha i udstillingslokalerne ved hans store værk med den ironiske titel "Fane modtager en orden".

at have arrangeret en mindre bogudstilling i tilknytning til kunstudstillingen.

Direktøren takkede endvidere museumsinspektør *Susanne Aasted Gottlieb* og øvrige medarbejdere for indsatsen i forbindelse med udstillingens etablering samt vicedirektør *Hanne Abildgaard* for 1. gang at have

præsenteret ideen om udstillingen, der varer til den 12. maj.

Rundvisning

Arbejdermuseet indbyder til en rundvisning for museets gæster **søndag den 28. april kl. 14.00** med museumsinspektør *Susanne Aasted Gottlieb* som rundviser.

Tag et originalt kunstværk med hjem fra udstillingen

Til Arbejdermuseets Hans Ticha-udstilling har kunstneren udført et tre-farve træsnit i et begrænset oplag på 200. Værket kan købes i museumsbutikken for 300 kr.

Træsnittet er blevet trykt på 30 år gammelt papir, som Hans Ticha oprindeligt har importeret fra det daværende Vesttyskland til DDR, fordi det ikke var muligt at skaffe kvalitetspapir til grafik i Østtyskland.

Til træsnittet knytter sig en lille, sjov historie, som gør hver enkelt blad til et unikt kunstværk. Da Hans Ticha ikke kan dansk, er han kommet til at lave en fejl i titlens sidste ord. Fejlen har Hans Ticha efterfølgende rettet i hånden på samtlige træsnit. Hans Ticha har desuden signeret hvert enkelt træsnit.

FERIE- FERIA- FERIA

Slap nu af, du har fri

Af Margit Bech Larsen

Ferie, ferie, ferie. Sol og sommer. Rejser og eventyr. Fællesskab, frihed og lange dage ved stranden. Associationer som disse får de fleste, når de hører ordet ferie. For ferielivet er noget, alle danskere har stærke oplevelser og følelser knyttet til.

Men ferielivet har ikke altid spillet den rolle, det gør i dag. For hundrede år siden havde mange danskere aldrig ferie. Søndag og nogle enkelte helligdage var eneste afbræk fra lange arbejdsdage. Det ændrede sig i 1938, da den første ferielov blev vedtaget efter pres fra både den nationale og internationale arbejderbevægelse.

I år har ferieloven 75 års jubilæum, og i den anledning åbner vi til juni en stor særudstilling, hvor vi sætter fokus på feriens historie.

Drømmen om frihed

Når vi tager ferielivet op i en udstilling på Arbejdermuseet, er det, fordi feriens historie afspejler udviklinger i både arbejdslivet og velfærdssamfundet. Den er en del af fortællingen om arbejdernes kamp for mere frihed og mere fritid.

Allerede i 1919 (umiddelbart efter arbejderbevægelsens store sejr med gennemførelsen af 8-timers arbejdsdagen) blev det på De samvirkende

Fagforbunds (DSF) generalforsamling vedtaget, at man overfor arbejdsgiverne skulle fremsætte krav om at få ferie med løn indført i overenskomsterne. Arbejdsgiverne afviste dog på det kraftigste at imødekomme kravene. De henviste til den internationale konkurrencesituation og betragtede ferie med løn som et krav om lønforhøjelse. Det måtte være op til arbejderorganisationerne selv at sørge for, at deres medlemmer fik lejlighed til rekreation, var holdningen.

Flere steder havde man imidlertid i lokale overenskomster forhandlet sig til ferie, og i 1919 holdt ca. 20% af de organiserede arbejdere i Danmark ferie. De følgende år betød et stadigt fagligt pres, at flere og flere overenskomster inkluderede ferie med løn. I 1934 var tallet steget til 47%. For de flestes vedkommende var der tale om 6 dage årligt. Altså en uges ferie.

Den faglige kamp gik således langt forud for den politiske proces, der først for alvor blev kickstartet efter en række internationale konferencer i midten af 1930'erne (især den Internationale Ar-

Sommerferie i eget hus ved Folkeferies ferieby i Sæby, 1957.

Foto: Arbejdermuseet & ABA

bejdskonference i Geneve i 1936 fik betydning for den danske ferielovgivning). Det faldt sammen med, at den socialdemokratisk/radikale regering, efter et dramatisk landstingsvalg i 1936, også fik flertal i dette afgørende organ. Og så lå vejen for ferieloven åben.

Den 13. april 1938 blev forslaget om 2 ugers ferie med løn ophøjet til lov. Loven blev set som en stor sejr for arbejderbevægelsen, og statsminister Stauning lovpriste den med følgende ord i en radiotale d. 1. maj 1938: "Den nye Ferielov, der sikrer alle Lønarbejdere 12 Dages Ferie med fuld Løn, er et stort socialt Fremskridt, et Indlæg til Fordel for Sundhed og Kultur, men desuden en betydelig Indsats imod Arbejdsløsheden."

Målet med ferieloven var at skabe stærke, oplyste, selvstændige, udhvilede og lykkelige arbejdere. Og samtidig blev det, som Stauning fremhævede, også betragtet som en del af løsningen på den store arbejdsløshed i 1930'erne. Når arbejderne holdt to ugers ferie, blev der plads til nye hænder.

Folkeferie

Blandt politikerne og fagbevægelsen var der stor opmærksomhed omkring at få etableret en organisation, der kunne give alle mulighed for gode ferieoplevelser.

Stauning deltog aktivt i kampen for ferieloven og udviklingen af en arbejder-turisme, der kunne bidrage til oplysning og internationalt udsyn. I et notat fra årene op til ferieloven skrev han bl.a. om formålet med "Arbejder-Rejserne": "Jeg nærer ikke mindste Tvivl om disse Fælles-Rejsers store Værdi. Det gælder netop i særlig Grad for Arbejderne, at deres Horisont er snæver. Under Opvæksten i Arbejderhjemmet og siden tvunget ind under et knebent Lønssystem, opelskes Smaalighed. Og Manglen af Kendskab til Forholdene udenfor egen Dør virker hver Dag trykkende og formindskende. Frisk Luft, nye Indtryk, nye Kammerater, det giver videre Horisont, det giver nye Impulser og det giver Grundlag for Udveksling af den Kultur som er en Livsværdi."

Foto: Arbejdermuseet & ABA

Allerede inden ferielovens vedtagelse havde Stauning indkaldt til et møde, hvor han skal have sagt følgende: "Vi skulle jo nødigt gennemføre en Ferielov, hvorefter Folk saa sagde: "Men vi har jo ingen Steder at holde Ferie""

Resultatet af mødet blev nedsættelsen af et ferieudvalg, der kom med forslag om oprettelsen af Dansk Folkeferie. Organisationen kom til at spille en stor rolle for danske lønmodtageres ferieliv, bl.a. gennem oprettelsen af en lang række ferie-

byer fra 1939 og frem. I udstillingen vil et særligt afsnit være dedikeret til historien om Dansk Folkeferie.

Om udstillingen

I udstillingen vil du kunne følge nogle af de ferieformer, som igennem årene har været typiske for danske arbejdere. Gennem erindringer, film og fotos vises udviklingen fra fællesskabet omkring lejrlivet og cykelferierne i 1920'erne og 1930'erne, til drømmen om sydens sol i 1960'erne og glæden ved at være "herre i eget hus" i de kolonihaver og sommerhussområder, som blev udviklet igennem det 20. århundrede.

Vi vil fokusere på feriens socialhistorie. Du kan kravle ned i kufferten og tage med på Københavns hovedbanegård, hvor toget med feriebornene er lige ved at tage af sted. Du kan følge Winnies historie, og høre hvordan hendes mor tog tre jobs for at kunne få råd til den årlige drømmeferie til Mallorca.

Udstillingens primære målgruppe er familier med børn, og der vil være masser af aktiviteter at dykke ned i. Kravl ind i det gamle telt, læg dig til rette på hømadrassen og forestil dig, hvordan det var at tage på cam-

ping, før campingvognens komfort blev udbredt. Kravl ned i kufferten og tænk på, hvordan du ville have det, hvis du skulle af sted på en 4 ugers bondegårdsferie uden dine forældre. Gå ind i campingvognen og fortæll os, hvad ferie er for dig.

De drømme og de kampe, der ledte frem til ferieloven i 1938, kan i dag perspektiveres vores syn på ferie i en tid, hvor der fra politisk hold er fokus på arbejdsmængden og et ønske om, at vi arbejder mere. Og hvor teknologien lægger et stadigt pres på vores muligheder for at slippe arbejdet og hverdagen og give os hen til eventyret.

Udstillingen kan ses d. 22. juni- 31. december 2013.

For at sikre at der var penge at holde ferie for, blev feriepengene opsparet ved hjælp af de såkaldte feriemærker. Feriemærkerne indførtes i en feriemærkebog i forbindelse med udbetalingen af løn, og feriemærkerne kunne så først hæves umiddelbart før feriens afholdelse. I 1942 blev en Feriemærkefond oprettet. Den skulle administrere overskuddet fra de feriemærker, der ikke blev indløst. Pengene skulle bruges på feriemål, og de gik bl.a. til opførelsen af de mange feriecentre under Dansk Folkeferie. I 1974 fik Feriemærkefonden sit nuværende navn - Arbejdsmarkedets Feriefond.

Indbydelse

**Ferieudstillingen åbner
med en reception i
Arbejdermuseets festsal
fredag d. 21. juni
kl. 15.00.**

Venneforeningens
medlemmer inviteres
hermed til åbningen.

Udstillingen vil blive åbnet af en hemmelig gæst – men vi kan godt afsløre, at I kan glæde jer til en tur tilbage til 1938.

"Vi bliver aldrig færdige med disse problemer"

Blev det fastslået ved åbning af Arbejdsmiljøfoto-udstilling

Ved åbningen af en ny fotoudstilling om arbejdsmiljø den 17. januar i Arbejdersmuseets festsal, fastslog professor *Kurt Jakobsen*, at trods øget fokus på - og forbedret lovgivning for bedre arbejdsmiljø, bliver man aldrig færdige med disse problemer, med stadig nye former for arbejdsrelaterede sygdomme, så der må fortsat gøres en indsats herimod.

Med udgangspunkt i sin bog "Velfærdens Pris - Arbejderbeskyttelse og arbejdsmiljø gennem 150 år" beskrev Kurt Jakobsen den historiske udvikling helt fra Romerrigets tid og frem til vore dage i forhold til at

sikre et bedre arbejdsmiljø. Han beskrev den træghed, der havde været gennem tiderne fra politisk hold for gennem lovgivning at sikre den bedst mulige arbejderbeskyttelse. I takt med den industrielle udvikling blev velfærdens pris, at medarbejdere blev slidt op både fysisk og psykisk af stadig nye produktionsprocesser, og fra lægelig side var der heller ingen interesse for det arbejdsmedicinske område.

-Først med rapporter fra studerende i 1970-erne bl.a. Malerrapporten, der blev fulgt op med TV-reportager, blev arbejdsmiljøproblemerne for alvor taget alvorligt og førte frem til Arbejdsmiljøloven i 1975. Det var en banebrydende lovgivning, selvom det psykiske arbejdsmiljø stadig var undtaget.

Kurt Jakobsen beskrev en lignende træghed fra arbejdsmarkedets parters side, som betragtede arbejdsmiljøområdet som lovgivning og ikke aftalestof som en del af "den danske model". Han opfordrede arbejdsgivere og fagbevægelsen til selv i højere grad

Professor Kurt Jakobsen

at løse arbejdsmiljøproblemerne ude på de enkelte arbejdspladser og ikke kun henvise til lovgivningen herom.

Mange gode fortællinger

I sin velkomst understregede museets direktør, *Louise Karlskov Skyggebjerg*, at der allerede i museets faste udstillinger indgår mange gode fortællinger om dårligt arbejdsmiljø og indsatsen herimod, og dette ville museet gerne følge op også med hensyn til det psykiske arbejdsmiljø.

Hun takkede Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur og dets kontor i Danmark, Focal Point, for at

Konsulent Jan Kahr

Beginners (Begyndere) af Miran Beskovnik. Fotoet, der har fået rosende omtale i konkurrencen, er taget i december 2010 i Velenjekulminen i Slovenien og viser en instruktør, som introducerer nye ansatte til deres fremtidige opgaver.

der beskrev denne 2. europæiske fotokonkurrence om emnet med over 2.500 indsendte bidrag, og hvoraf de udpegede finalefotos danner udstillingen på museet.

have stillet udstillingen til rådighed, som vises på balkonen over festsalen til slutningen af maj.

Bestyrelsesmedlem i Arbejdsmiljøagenturet, FTF-konsulent *Jan Kahr* åbnede officielt udstillingen og beskrev agenturets opgaver med at indsamle oplysninger på europæisk plan om arbejdsmiljøområdet og udsende rapporter om emnet.

Endvidere iværksættes der kampagner i alle landene om de forskellige arbejdsmiljøproblemer, i samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

-Et godt arbejdsmiljø er et vækstfremmende forhold, understregede *Jan Kahr*,

Formålet med konkurrencen - at fremme bevidstheden om et sundt arbejdsliv og risikoforebyggelse på arbejdspladsen – synes fint opnået med de udstillede fotos fra mange lande (selvom der ikke var fotos fra danske arbejdspladser blandt de pågældende vinderfotos).

Dressmaker (Dameskrædder) af Krzysztof Maksymowicz. Dette foto fik 1. præmie i fotokonkurrencen, hvor den pågældende amatørfotograf ville prøve at fange et billede, der kunne sige noget universelt om arbejdssikkerhed og fandt det ved at fotografere en dameskrædder, der arbejder med nål og fingerbøl. Billedet er symbolsk. Det viser risikoforebyggelse i sin mest basale form.

Fælles bogpræsentation i Moskva

Af *Jesper Jørgensen*

Den 26. februar blev antologien "Komintern og de dansk-sovjetiske relationer" præsenteret i den danske ambassadørs residens i Moskva.

Bogen var allerede blevet lanceret ved Arbejdersmuseet & ABA's reception den 10. januar i Rømersgade, men af gode grunde kunne de russiske bidragsydere ikke deltage i dette arrangement.

Det var derfor kærkomment, at det kunne lade sig gøre at få en aftale med ambassaden i Moskva om at præsentere bogen dér også. For uden de russiske bidrag til bogen og den russiske deltagelse i den bagvedliggende projekt om "Komintern og de danske kommunister" ville der slet ikke have været nogen anledning.

Forhåbentlig vil et sådant arrangement i Rusland også styrke det aktuelle samarbejde og kunne bane vej for fremtidige, fælles projekter, der er nødvendige for at komme til en bedre og fælles forståelse af vor sammenvævede historie.

På programmet var oplæg fra ambassadør *Tom Risdahl Jensen* og de fire redaktører, direktør *Alexander Chubary-*

an fra Ruslands Videnskaberne Akademi (RAN), direktør *Andrei Sorokin* fra Det Russiske Statsarkiv for Socio-Politisk Historie (RGASPI), lektor *Thomas Wegener Friis* fra Center for Koldkrigsstudier ved Syddansk Universitet og undertegnede.

Alle pointerede det givtige i sådanne fælles projekter, der i udgangspunktet kan være svære på grund af sprogvanheligheder, men som på den anden side faktisk kan lade sig gøre med gode resultater til følge, hvis viljen fra begge sider er til stede – og det var den bestemt også denne eftermiddag.

Et kvalificeret nybrud

Ambassadøren nævnte i sit oplæg, at det ikke var første gang, at der var lavet en større historiske undersøgelse af dansk-russiske forhold. I 1993 udgav DIIS "Danmark og Rusland i 500 år", der er blevet genoptrykt i 2010 på både dansk og russisk og står som det vægtigste værk på området, men det er vel og mærket skrevet udelukkende af danske forfattere.

Den Røde Plads med Statshistoriske Museum i baggrunden år 1921 og år 2013. På billedet til venstre ses danske delegerede ved Kominterns 3. kongres i 1921, fra venstre efter manden i uniform: Aage Jørgensen, Thøger Thøgersen, Poul Gisseman og Niels Johnsen

Set i den sammenhæng er udgivelsen fra Arbejdersmuseet & ABA med bidrag fra både danske og russiske forskere et kvalificerende nybrud.

Da bogen og det bagvedliggende projekt om danskerne i Komintern har trukket på ekspertise fra Ludwig Boltzmann-Institut für Kriegsfolgen-Forschung i Graz, Østrig var den østrigske ambassadør i Moskva, *Margot Klestil-Löffler*, også inviteret og tilstede ved arrangementet.

Derudover deltog to tidligere russiske ambassadører til Danmark samt repræsentanter for bl.a. Det Russiske Statsarkiv (GARF). Det Russiske Statsarkiv for Samtidshistorie (RGANI), Det Tyske Historiske Institut (DHI), Moskvas Statsuniversitet (MGU), Det Russiske Forsvarsministerium og Udenrigsministerium.

Nyt om bøger v/Preben Sørensen

Komintern og de dansk-sovjetiske relationer

Internationalt samarbejde om udgivelse fra Arbejdermuseet

Midt under Anden Verdenskrig besluttede Stalin stort set over en nat at nedlægge den Kommunistiske Internationale, Komintern. Organisationen havde indtil da været omdrejningspunkt for den kommunistiske verdensbevægelse og et vigtigt redskab for sovjetisk udenrigspolitik. Efter alliancen med vestmagterne forekom en opløsning at være et vigtigt signal, så Stalin frisatte sine udenlandske kammerater. Eller gjorde han?

I antologien "Komintern og de dansk-sovjetiske re-

lationer" gør danske og udenlandske forskere status over forskningen af denne udvikling og er første skud på stammen af et dansk-russisk samarbejde om i fællesskab at forstå vor nyeste fortid.

Centralt igennem udgivelsens 14 artikler står tre problemstillinger: Lenin og leninismens rolle i opbygningen af Komintern og det sovjetiske system; det hemmelige og undergravende element i den kommunistiske virksomhed samt betydningen af opløsningen af Komintern i 1943. Flere bidrag fremhæver kontinuiteten i de politiske målsætninger, arbejdsopgaver og kadresammensætning. Samtidig bliver der peget på ændringer som følge af den nye geopolitiske situation efter Anden Verdenskrig.

I bogen fortæller professor Kurt Jacobsen om sin første tur til Kominterns arkiv i Moskva i 1984, hvor han blev hentet i lufthavnen i

en sort Volga med gardiner og kørt til "Hotel Tak", hvor alt var på partiets regning. Og om mødet med Sovjetunionens Kommunistiske Partis Internationale Afdelings ansvarlige for DKP, Vladimir Savko.

Blandt bidragyderne er også russiske Natalia Lebedeva, der er kendt for sine undersøgelser af Katyn-massakren i 1940, hvor den Røde Hær myrdede over 20.000 polakker, herunder store dele af det polske officerskorps. Hun har skrevet en artikel om opløsningen af Komintern, hvor læserne kommer tæt på den sovjetiske beslutningsproces i maj-juni 1943, herunder beslutningerne om at overføre de fleste af Kominterns funktioner til SUKP.

Arkiv Jesper Jørgensen, ABA, foretager i bogen en bred gennemgang af studiet af dansk kommunismes historie, selvom han indledningsvis konstaterer, at interessen for kommunisternes historie er større, end dens historiske betydning måske umiddelbart berettiger (på baggrund af DKP's beskedne størrelse og politiske betydning).

Blandt andre danske bidragydere er lektor ved Århus Universitet, *Mette Skak*, der bl.a. omtaler daværende DKP-formand Aksel Larsens kontakt med Komintern. Han fik således under krigen af Kominternchefen Dimitrov ordre på at organisere en speciel partieretterretningstjeneste, der skulle fodre Sovjetunionen med oplysninger om den militære og politiske situation i Danmark og om tyskernes fremfærd.

Bogen er redigeret af *Jesper Jørgensen* (Arbejdermuseet & ABA), *Alexander Chubaryan* (Institut for Verdenshistorie ved Ruslands Videnskabernes Akademi),

Andrei Sorokin (Det Russiske Statsarkiv for Socio-Politisk Historie) og *Thomas Wegener Friis* (Center for Koldkrigsstudier ved Syddansk Universitet).

Øvrige bidragydere med artikler i bogen er *Nataliya Egorova*, *Thomas Wegener Friis*, *Chris Holmsted Larsen*, *Natalja Lebedeva*, *Morten Møller*, *Nikita Petrov*, *Mikhail Prozumenshchikov*, *Julie Birkedal Riisbro*, *Niels Erik Rosenfeldt*, *Svetlana Rosental* og *Peter Ruggenthaler*.

Udgivelsen blev markeret ved en reception i Arbejdermuseet den 10. januar, hvor de to danske redaktører Jes-

per Jørgensen og Thomas Wegener Friis præsenterede bogen og fortalte om dette dansk-russiske samarbejde.

Som tidligere omtalt er bogudgivelsen et led i et dansk/russisk forsknings- og arkivprojekt omkring de danske personsager i Komintern - arkivet i det russiske Statsarkiv for Socio-Politisk Historie. I projektet indgår bl.a. overførsel af kopier af disse personsager til Arbejdermuseet/ABA.

Komintern og de dansk-sovjetiske relationer. 436 sider, illustreret. Pris: Kr. 249,00 minus 10% medlemsrabat. Udgivet af Arbejdermuseet/ABA.

Landsforeningen til Samvirke mellem Danmark og Sovjetunionen afholder en festaften i Odd-Fellow Palæet i København i 1950.

Stor succes for søndags-matinéer

Forsøget med en europæisk teater-matiné i Arbejdermuseets festsal den første søndag i måneden er fra starten blevet en stor succes. Med tilskud fra EU-nævnet har det været muligt for Rejsescenen at skabe nogle spændende forestillinger, efterfulgt af livlige debatter om de pågældende emner.

Søndags-matinéerne indledes den 3. februar med fokus på ligestilling, dels i et europæisk, dels i et historisk perspektiv.

Efter forestillingen "Åh, disse kvinder - et humoristisk og musikalsk causeri" var der debatindlæg af medlem af Europaparlamentet *Britta Thomsen*, en lokalpolitiker og en repræsentant fra Arbejdermuseet med en introduktion til museet.

Både ved denne - og de øvrige matinéer har arbejdspsykolog *Kirsten Juul Andersen* været ordstyrer og sammen med lederen af Rejsescenen, hendes mand,

Erik Juul Andersen, har hun sørget for musik og sang til fællessangene for alle deltagere i arrangementerne.

Der var også fuldt hus den 3. marts, hvor der var sat fokus på emnet social dumping. Her viste Rejsescenen forestillingen "Working poor" om østarbejderne i Danmark og de deraf følgende problemer.

I den efterfølgende debat med indlæg af museumsinspektør *Margit Bech Larsen*, Arbejdermuseet, og parlamentsmedlem *Britta Thomsen*, var der aktiv deltagelse af bl.a. tilhørere med tilknytning til fagbevægelsen.

Kvinder til salg

Arrangementerne fortsatte efter bladets deadline med en debat om kvinder til salg den 7. april. Her var der ingen teaterforestilling, men billedkunstneren *John Kørner* fortalte om baggrunden for sin tidligere udstilling på museet "Kvin-

Skuespillerne *Sonja Oppenhagen* og *Rikke Wölck* gjorde stor lykke i deres humoristiske og musikalske causeri "Åh, disse Kvinder".

Rejsscenens forestilling "Hvis tårer er guld" med skuespillerne fra venstre: Morten Nielsen, Anette Katzmann og Christian Damsgaard.

der til salg" om misbrug af kvinder.

Han satte efterfølgende gang i debatten om problemerne med handlede kvinder og kunstens mulighed for at fremme diskussionen herom. Øvrige indledere var ligestillingskonsulent i 3F, *Marianne Bruun* og museumsinspektør på den pågældende udstilling, *Connie Hansen*.

Partnervold

Den foreløbig sidste søndags-matiné i denne form finder sted **søndag den 5. maj kl. 14**, hvor temaet bliver partnervold. Her starter arrangementet med, at Rejsscenen opfører uddrag af forestillingen "Hvis

tårer er guld" med skuespillerne *Morten Nielsen*, *Anette Katzmann* og *Christian Damsgaard*.

Også denne gang følges forestillingen op med en åben debat, startende med indlæg af konsulent i voldsforebyggelse, *Chris Poole*, som har spillet en aktiv rolle i AOF - og 3 F's europæiske projekt om voldsforebyggelse i arbejdspladsperspektiv.

Hun vil sammen med parlamentsmedlem *Britta Thomsen* fortælle om, hvordan et europæisk samarbejde kan bringe os videre i forebyggelses-arbejdet i Danmark.

Godt samarbejde

Erik Juul Andersen, der i

AOF i mange år var leder af Rejsscenen, og nu sammen med sin hustru, ejer af teatret, er meget tilfreds med forløbet af de første forestillinger og med samarbejdet herom.

-Det er etableret ved et godt samarbejde mellem AOF i Hovedstaden, Arbejdernes Kunstforening og Arbejdermuseets Venner, der både organisatorisk og økonomisk støtter matinéerne.

Vi vil meget gerne fortsætte samarbejdet om sådanne fælles teater/debat-arrangementer, hvis der kan skaffes tilstrækkelige midler hertil fremover, fortæller Erik Juul Andersen.

Ny medlemsfremgang for Arbejdermuseets Venner

Referat af venneforeningens generalforsamling den 24. februar.

Af Bendt Thuesen

Formanden, *Kirsten Nøhr Christiansen*, bød velkommen til de ca. 45 fremmødte i museets festsal.

Til dirigent valgtes *Tom Jensen* og til referent *Bendt Thuesen*. Dirigenten konstaterede mødets lovlige indvarsling, dagsordenen blev godkendt og ligeså protokollen fra generalforsamlingen 2012 (optrykt i vennebladet 2012-2).

Herefter gav dirigenten ordet til formanden:

”2012 blev endnu et spændende år, med mange nye udfordringer for foreningen.

-Vi mistede vores plads i museets bestyrelse, da man besluttede at mindske bestyrelsen i overensstemmelse med kulturministeriets anbefalinger for god ledelse i selvejende kulturinstitutioner.

-Så fra at bestå af 13 medlemmer + 4 observanter, til nu at bestå af 7 personer + et Advisory Board på 6 personer. Da vi heller ikke kom med i Advisory Board, protesterede jeg naturligvis kraftigt, især da jeg mener, at vi er museets garanti for den folkelige forankring og et aktiv for museet.

-Dette medførte, at vi nu har en samarbejdsaftale, som betyder, at vi har halvårslige møder med formanden for museets bestyrelse *Marie-Louise Knuppert* fra LO og museets direktør *Louise Klarskov Skyggebjerg*. Museets direktør sidder stadig i vores bestyrelse.

-Jeg vil her takke museets medarbejdere for det fortsat gode samarbejde omkring foreningens sekretariat og administration, for bidrag til Vennebladet og med indbydelserne til deltagelse i museets udstillingsåbninger og andre aktiviteter.

På scenen i festsalen ses her fra venstre mødets referent, Bendt Thuesen, formanden, Kirsten Nøhr Christiansen, og dirigenten, Tom Jensen.

Samarbejdet i Sammenslutningen

-Vi er medlem af "Sammen-slutningen af Museumsforeninger i Danmark". Ved generalforsamlingen sidste år blev jeg valgt ind i bestyrelsen som suppleant. Sammenslutningen er høringsberettiget i sager der vedrører museer i Danmark, så i den forbindelse deltog foreningen aktivt i debatten om den ny museumslov, og punktet om bestyrelsernes sammensætning indgik også i det høringssvar, som Sammenslutningen sendte til Kulturministeriet og dermed til debatten i Folketinget.

-Gennem dette arbejde har jeg erfaret, at vi ikke er den eneste venneforening, som har måttet sige farvel til en plads i museets bestyrelse.

-Det er glædeligt, at det er lykkedes Sammenslutningen at få en plads i "Det strategiske panel" under Kulturstyrelsen. Dette panel skal fremover bl.a. drøfte de overordnede udfordringer og udviklingsmuligheder for museerne. Det er således en klar og officiel anerkendelse af de danske museums - og venneforeninger, som der bør lægges mærke til i alle museumskredse!

Foreningens arrangementer

-Vi startede den 18. marts med en rundvisning i udstillingen "Et råb fra muren

- 100 års politiske plakater". Det var en udstilling, som var en succes, især da en venstrepolitiker gav udstillingen reklame ved at udtrykke sin harme over, at der kun var venstreorienterede plakater på udstillingen. Det betød, at der var omtale af udstillingen både i tv og i pressen. Museets direktør var også i tv-debat om sagen og gjorde det rigtig godt.

-Som noget nyt havde vi lavet et familiearrangement søndag den 13. maj "Med harpen på eventyr". Her var det harpespilleren, komponisten og eventyrfortælleren *Kim Skovbye*, der sammen med *Paw* og *Kira Skovbye* spillede, sang og fortalte eventyret om "Thor der mistede sin hammer". Der blev også sunget og spillet børnesange fra 70'erne og 80'erne af bl.a. Bjarne Jes Hansen. Det var en god og hyggelig eftermiddag.

-Den 23. september var der rundvisning i udstillingen "Hinsides horisonten – Poul Anker Bech og Niels Lergaard". De 2 kunstnere som arbejdede i hver sin ende af landet - Vendsyssel og Bornholm, - men med en fælles interesse i livets store spørgsmål og i naturen.

-Den 14. oktober var der jazz i Festsalen med "Finneys Jazzmen". Orkesteret guidede os gennem New Orleans Jazzens historie. En festlig

oplevelse med god stemning og fuldt hus.

-Den 4. november var der sang og musik i festsalen, denne gang var det *Kirsten* og *Erik Juul Andersen*, der fik os alle til at synge med på de nye og gamle arbejdersange.

-Den 20. november fejrede vi "solhvervsfest" med stegt flæsk og persillesovs, som traditionen jo byder. Årets festtaler var Folketingets formand *Mogens Lykketoft*, som veloplagt og med humor berettede om livet på Christiansborg. Bagefter var der lotteri med præmier, som vores venner i fagbevægelsen havde doneret. Vores husorkester *Preben Nissen* og *Ole Sterndorff* underholdt.

Medlemsfordele

-Vi er i dag en forening med ca. 1000 medlemmer, som alle nyder de fordele, som et medlemskab af foreningen giver:

*Gratis adgang til museet, - invitationer til arrangementer - jazzmusik - teater og rundvisninger på museet.

*Som medlem får du også bladet "Nyt fra Arbejdermuseet" 3 gange om året.

*Rabat på 10% ved køb i butikken og i "Cafe og Øl-halle" ved at vise kortet.

-I år har vi som noget nyt indgået samarbejde med AOF og Arbejdernes Kunstforening om arrangementer i festsalen

med ”Rejsescenen”, dette kommer jeg tilbage til under fremtidigt virke.

-Vi har i dag et punkt om vedtægtsændringer på dagsordenen, og grunden er, at vi ikke længere sidder i museets bestyrelse, så må vi naturligvis ændre vores vedtægter, så de passer til vores nye situation.

-Dette kræver 2 generalforsamlinger, så derfor har vi en ekstraordinær generalforsamling her i salen den 17. marts.

Højere kontingent

Af dagordenens punkt 7 kan I se, at bestyrelsen lægger op til en kontingentforhøjelse med virkning fra 2014. Baggrunden for forhøjelsen er, at alting stiger. Vi har ikke forhøjet vores kontingent i mange år, men nu er tiden imidlertid inde, så derfor har vi et forslag om forhøjelse af kontingentet.

Det vil betyde:

at Husstandskontingent går fra 250 kr. til 300 kr.

at Pensionist/studerende + enlige går fra 150 kr. til 180 kr.

at Pensionist-par går fra 200 kr. til 240 kr.

at taksten for foreninger bibeholdes.

Mere om det under pkt. 4. Med disse ord vil jeg slutte bestyrelsens beretning”, sagde formanden.

Efter et enkelt opklarende spørgsmål blev beretningen enstemmigt godkendt.

Vedtægtsændringer

Herefter forelagde formanden forslagene til ændring af foreningens vedtægter (optrykt i vennebladet 2013-1). Ændringerne skyldes dels, at vi ikke længere har sæde i museets bestyrelse, dels nogle krav fra banken om, hvordan og af hvem foreningen kan forpligtes.

Efter besvarelse af et enkelt spørgsmål blev forslagene enstemmigt vedtaget.

Dirigenten henledte igen opmærksomheden på, at vedtægtsændringer kræver 2 generalforsamlinger, hvorfor der er indkaldt til ekstraordinær generalforsamling søndag d. 17. marts kl. 14.

Regnskab og budget

Kassereren, *Lise Werup*, forelagde det reviderede regnskab for 2012 og forslag til budget for 2013 og indledte med nogle overordnede bemærkninger:

På grund af efterreguleringer fra tidligere år har der været underskud i både 2011 og 2012, hvorefter egenkapitalen pr. 31.12.2012 er nede på 112.926 kr.

Venneforeningens tidligere tilskud fra museet på 35.000 kr. er bortfaldet, ligesom Kulturministeriets bladtillskud til porto er betydeligt nedsat, efter at museet ikke længere udgiver en årbog, som vi tidligere udsendte.

Der udgives fortsat 3 numre af foreningens blad (samlet udgift ca. 25.000 kr. pr. nr.) med et oplag på 3000

Kassereren, Lise Werup, forelagde regnskab og budget.

eksemplarer, og der er trykt en ny folder om foreningen. Foreningens medlemstal steg med 37 i 2012.

Kassereren opfordrede til yderligere medlemstegning og til at aflevere mailadresser, så vi kan informere hurtigt og aktuelt.

Kassereren foretog en kort teknisk gennemgang af regnskab og budget.

Regnskabet blev enstemmigt godkendt, og budget for 2013 enstemmigt vedtaget.

Kassereren forelagde forslaget til kontingentstigning som nævnt under formandens beretning. Foreningskontingenter på 500 kr., 1000 kr. og 1500 kr. foreslås uændret.

Ved uændret medlemstal forventes en merindtægt på 20.000 kr.

Ændringerne gælder fra 2014 og blev enstemmigt vedtaget.

Valg

Formanden *Kirsten Nøhr Christiansen* og bestyrelsesmedlemmerne *Leif Max*

Hansen og Bendt Thuesen blev alle genvalgt med akklamation.

Benny Jensen ønskede ikke genvalg som suppleant, hvorefter *Tom Jensen* genvalgtes og *Pi Hedegaard* nyvalgtes som suppleanter.

Ny valgt bestyrelsessuppleant, Pi Hedegaard

Som revisor og revisorsuppleant genvalgtes *Bent Hansen* og *Henning Grelle*.

Formanden takkede for valget og forelagde planerne for den fremtidige virksomhed:

Kirsten Nøhr Christiansen indledte med at takke bestyrelse og redaktør for deres store arbejde i det forløbne år og bød velkommen til den nyvalgte suppleant til bestyrelsen, *Pi Hedegaard*.

Hun omtalte herefter søndagsmatinéerne i samarbejde med AOF og Arbejdernes Kunstforening

* 3. februar "Åh, disse kvinder – et humoristisk og musikalsk causeri" med fokus på ligestilling.

* 3. marts fokus på social

dumpning med Rejsescenens forestilling "Working Poor" om østarbejderne i Danmark og konsekvenserne for det danske arbejdsmarked.

* 7. april med debat om "Trafficking". Billedkunstner John Kørner fortæller om sin tidligere udstilling på museet "Kvinder til salg" og med efterfølgende debat.

* 5. maj lægger Rejsescenen igen op til debat, denne gang om emnet "Partnervold".

Forhåbentlig vil samarbejdet med AOF og Arbejdernes Kunstforening fortsætte.

Søndag d. 18. august vil venneforeningen i festsalen, sammen med Peter Sabroe Klubben, markere 100-året for politikeren og redaktøren *Peter Sabroes* død.

Årets solhvervsfest bliver den 26. november, og festtaler bliver Ballerups tidligere borgmester *Over E. Dalsgaard*.

Endelig bliver der jazzkoncerter og omvisninger på museets udstillinger. Datoer vil blive annonceret i bladet. Når vi forhåbentlig får mange mailadresser, vil vi også ad denne vej kunne orientere hurtigt, sluttede formanden.

Fremtidig virksomhed blev godkendt af forsamlingen.

Mange gæster på museet

Museets direktør, *Louise Karlskov Skyggebjerg*, omtalte lettelsen ved at kunne se afslutningen på de store re-

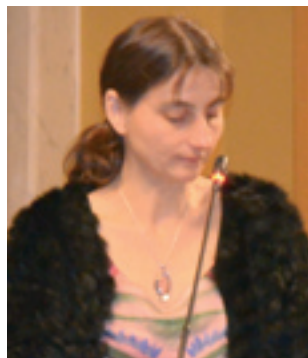
noveringsarbejder på museet. Nu forestår en større forebyggelse af vandskader.

Hun henviste til bladet om museets udstillinger.

Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv er nu flyttet til Taastrup. Der kommer et stigende antal henvendelser, og læsesalen bliver flittigt brugt. Mussets har i 2012 haft et meget stort antal gæster – næsten 107.000, og der er god omsætning i museumsbutikken. Det er særdeles glædeligt med de mange besøg af skoleelever – ca. 18.000 – og langt de fleste i egentlige undervisningsforløb.

Museet søger i vidt omfang forskningsmidler til en række projekter og fortsætter i øvrigt med foredragsrækker og events, oplyste direktøren.

Formanden takkede dirigent og forsamling, og mødet sluttede – som det begyndte – med en sang fra Arbejder-sangbogen.

Museets direktør, Louise Karlskov Skyggebjerg, orienterede.

Venneforeningens bestyrelse

Bestyrelsen for Arbejdermuseets Venner har efter generalforsamlingen konstitueret sig således:

Sekretær: Bendt Thuesen med Leif Max Hansen som stedfortræder.

Redaktionsudvalg: Kirsten Nøhr Christiansen og Bendt Thuesen (sammen med bladets redaktør og repræsentanter for museet).

Aktivitetsudvalg (inklusive solhvervsfest): Jørgen Strand, Pi Hedegaard og Erik Juul Andersen.

Venneforeningens bestyrelse 2013. Fra venstre Leif Max Hansen, Lis Werup (kasserer), Bendt Thuesen (sekretær), Erik Juul Andersen, Pi Hedegaard, Tom Jensen, Kirsten Nøhr Christiansen (formand) og Jørgen Strand (næstformand).

Kulturarven er et folkeligt anliggende

Blev det understreget ved årsmøde i Sammenslutningen af Museumsforeninger

Ved generalforsamlingen i Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark, der i år blev afholdt i Aabenraa, kunne formanden, *Jens Olufsen*, Ringkøbing Museumsforening, melde om fortsat fremgang for organisationen til et medlemstal på nu 72 foreninger. Han bød velkommen til fire nye medlemmer: Amager Museumsforening, Dragør Museumsforening, Danmarks Lodsmuseumsforening, Dragør og Køge Museums Venner.

Formanden gennemgik Kulturministeriets udspil til en

ny museumslov på baggrund af en udregning afsluttet i 2011, hvor Sammenslutningen som officiel høringspart har kvitteret med et fyldigt og gennearbejdet høringssvar - med udveksling af nyttige synspunkter med ODM, Organisationen Danske Museer, undervejs.

-Ændringerne i museumsloven betyder, at sondringen mellem § 15- og § 16-museer ophæves, at tilskudsgrundlaget fastsættes til minimum to millioner, dog med mulighed for dispensation for eksisterende statsanerkendte museer. Endvidere er de

tidligere krav til faglige uddannelseskrav for museumsledere fjernet, bestyrelser nu kan supplere sig selv, og kravet om repræsentation fra en hovedtilskudsyder (typisk en kommune) er ophævet.

-Netop disse ændringer kan styrke bestyrelserne kompetencemæssigt, men samtidig kan de sætte museumsforeningernes repræsentation under pres og navnlig få den uheldige følge at den lokale forankring bliver reduceret eller helt forsvinder. Dette ses der beklageligvis eksempler på ved de seneste store fusioner på Sjælland.

-Ændringerne i museumsloven lovfæster som noget en ny rådgivningsstruktur, som bliver udmøntet i en bekendtgørelse. Der skal oprettes *et strategisk panel* på museumsområdet, som på det overordnede niveau skal rådgive Kulturministeren og Kulturstyrelsen. Det bliver bredt sammensat. Vi hilser meget velkommen, at formanden for Sammenslutningen bliver født medlem af panelet. Dermed er Sammenslutningen skrevet ind i lovgivningen. Derudover skal der nedsættes 3 faglige råd, som skal rådgive i konkrete sager.

-Alt i alt er den ændrede lovgivning en øvelse i at skabe noget bedre for de samme penge, men også at sætte gang i fusioner for at skabe mere bæredygtighed og give et kompetenceløft. Dertil kommer bestræbelserne for at opkvalificere arkæologien, som indebærer at nogle museer ikke kan løfte opgaven. Det grundlæggende er også en øvelse i skabe større enheder. Og det virker.

-Museumslandskabet bliver således ved at udvikle sig til et kludetæppe. Men det er værd at understrege, at størrelse ikke nødvendigvis er det, der skaber det bedste museum, fortsatte Jens Olufsen.

At forstå betydningen af venner

-Endelig er der museumsforeningernes rolle fremover. Vores traditionelle rolle som gamle museumsstiftere og ejere forsvinder og vores rolle bliver at støtte op om en museums-afdeling. Dette kræver tilpasning. Det er svært og kræver tid, men de fleste, der har prøvet det, er kommet igennem det, men det kræver også, at de nye bestyrelser og ledelser viser interesse og forstår betydning af at have lokale engagerede støtter og frivillige.

-Lad os fastholde diversiteten i museumslandskabet og sæt ikke de lokale kræfter uden for døren. Museums- og venneforeningernes medindflydelse er ubetinget til gavn for museerne og sikrer lokal forankring og engagement. Kulturarven er et folkeligt anliggende og varetagelsen af dette skal

ikke fratages de folkelige kræfter, blot fordi man tror at en tilkaldt elite af kendte personer kan gøre større gavn (i København), understregede formanden.

Som eksempel på museums- og venneforeningers tvungne udtræden af museumsbestyrelser blev nævnt Arbejdermuseets Venner, hvis formand, *Kirsten Nøhr Christiansen* gav supplerende oplysninger herom. Hun blev genvalgt som bestyrelsessuppleant ligesom øvrige bestyrelsesmedlemmer på valg blev genvalgt.

Formanden for Foreningen af Museumsvenner i Norge, *Lauritz Dorenfeldt* deltog i mødet sammen med ODM's direktør, *Nils M. Jensen*, hvor der også var indlæg af områdedirektør *Poul Bach*, Kulturstyrelsen, og direktør *Orla Madsen*, Museum Sønderjylland.

Sammenslutningens formand, Jens Olufsen.

Oplevelser på Arbejdermuseet

På Arbejdermuseet satser vi på at have tilbud til mange forskellige målgrupper. En del af de events, man kan opleve i de kommende måneder, omtales her, men husk også at følge med på www.arbejdermuseet.dk og i det elektroniske nyhedsbrev.

28. april kl. 14

Omvisning i udstillingen "Modspil. Hans Tichas kritisk kunst før og efter murens fald". Museumsinspektør Susanne Aasted, der har samarbejdet med Hans Ticha om udstillingen, viser rundt og fortæller om udvalgte værker. Rundvisningen er gratis, for venneforeningens medlemmer.

Tirsdage i maj kl. 11-12 og 13-15

Elly Hansen, Arbejdermuseets faste handskemager, syr havehandsker i værkstedet i udstillingen "Industriarbejdet". De færdige havehandsker kan købes i butikken. Kom og få en snak med Elly, mens hun syr, og hør hende fortælle om livet som ansat hos handskemageren i 1950'erne.

1. juli til 11. august

Sommerferieaktiviteter for børn i forbindelse med særudstillingen "Ferie, ferie, ferie. Slap nu af og hold fri".

29. og 30. juli kl. 17

Copenhagen Opera Festival opfører Menottis "The old

Maid and the Thief" på Arbejdermuseet. Billetter kan købes via festivalen.

31. juli kl. 16 og 19

Operabingo i Arbejdermuseets festsal i anledning af Copenhagen Opera Festival. Billetter kan købes via festivalen.

Reserver i øvrigt allerede nu **den 11. oktober**, hvor efterårsferiens mange aktiviteter indledes med Kulturnat på Arbejdermuseet, og **den 8. december**, hvor der er juletræsfest i festsalen. I øjeblikket arbejdes der bl.a. også på at kunne præsentere spændende foredrag i forbindelse med jubilæet for Augustoprøret 1943.

Kontingentsats pr. 1. 4. 2013

Jeg vil gerne være medlem af Arbejdermuseets venner

sæt kryds

Husstandskontingent	☐	250 kr.
Pensionister / studerende og enkeltpersoner	☐	150 kr.
Pensionistpar	☐	200 kr.
Foreninger (indtil 100 medlemmer)	☐	500 kr.
Foreninger (fra 100-500 medlemmer)	☐	1000 kr.
Foreninger (over 500 medlemmer)	☐	1500 kr.

HUSK
VENLIGST
PORTO

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer og by: _____

Eventuel e-mail adresse: _____

Arbejdermuseets Venner
Arbejdermuseet

Rømersgade 22
1362 København K

MEDLEMSKORT

FOR ARBEJDERMUSEETS VENNER

For perioden 1. april 2013 - 31. marts 2014.

Venneforeningen er medarrangør af endnu en spændende
teater-matiné søndag den 5. maj kl. 14.00 i Arbejdermuseets festsal
om emnet

PARTNERVOLD

Rejsescenen opfører "**HVIS TÅRER VAR GULD**"
Efterfølgende debat med indlæg af konsulent i voldsforebyggelse Chris Poole,
og medlem af Europaparlamentet, Britta Thomsen.

Ordstyrer: Kirsten Juul Andersen.

Gratis adgang for foreningens medlemmer.

Bestyrelsen

MINDE-ARRANGEMENT FOR PETER SABROE

søndag den 18. august kl. 14.00 i Arbejdermuseets festsal

Venneforeningen markerer sammen med Peter Sabroe Klubben, 100 året for
politikeren og redaktøren Peter Sabroes død som et af ofrene ved
jernbaneulykken i Bramming i sommeren 1913.

Ved arrangementet i Arbejdermuseets festsal bliver der fællessange, vist
film – og fortalt om Sabroes kamp for de undertrykte - ikke mindst børnene
- samt uddelt Peter Sabroes Klubbens Hæderspris med efterfølgende tale af
årets prismodtager.

Alle er velkomne.

Bestyrelsen

ÅRETS SOLHVERVSFEST

**Venneforeningens store årlige solhvervsfest i Arbejdermuseets
festsal er i år fastsat til tirsdag den 26. november kl. 19.00.**

Årets solhvervstaler bliver Ballerups tidligere borgmester Ove E. Dalsgaard.
Nærmere om festprogrammet i næste nr. af vennebladet.

Bestyrelsen

Afsender:

Arbejdermuseets Venner · Rømersgade 22 · 1362 København K

POST

PP

DANMARK

SIMONE BLIVER PÅ ARBEJDERMUSEET

John Kørners store maleri Simone er blevet en del af Arbejdermuseets samling. Billedet er malet i 2011 til særudstillingen Kvinder til salg, som John Kørner udførte specielt med henblik på Arbejdermuseet. Det var en udstilling om misbrug af kvinder, i særdeleshed de kvinder, der er ofre for trafficking og arbejder som prostituerede i Danmark. Billederne var ikke portrætter eller politiske billeder i traditionel forstand, men billeder, der via stemninger, antydninger og flertydighed inviterede til stillingtagen til de menneskelige og eksistentielle aspekter af kvindehandel og prostitution.

Emnet for udstillingen ramte lige ned i Arbejdermuseets fokus på de udfordringer, der følger med globaliseringen og menneskers og arbejdskrafts frie bevægelighed over landegrænserne. For Kvinder til salg blev John Kørner tildelt Danske Kunstkritikers pris for bedste udstilling i 2011.

Ved udstillingens afslutning blev Simone på museet, udlånt af kunstneren for en periode på et år. Takket være generøs støtte fra Ny Carlsbergfondet, Frimodt-Heineke Fonden og Lizzie og Ejler Ruges Fond er det nu lykkedes museet at erhverve billedet, som hermed er indgået i den faste samling.